

Borgere landet over går til kamp for bygningsarven

Nybyggeri modtages ikke længere i lokalmiljøet som udtryk for nødvendighedens lov. Danskere, der ønsker at bevare bygninger og områder med en særlig kulturhistorie, engagerer sig, og målet er at undgå historieløshed i en tid, hvor de gamle bygninger kan stå i vejen for ønsket om vækst og udvikling

AF BJØRG TULINIUS

tulinius@k.dk

Lige nu foregår der en aktiv kamp flere steder i landet, hvor lokale borgere kæmper imod planer om at nedrive eller ændre bygninger og steder, som ifølge dem har en særlig kulturhistorisk værdi.

I Svendborg er det en lokalplan med et nyt havnebyggeri, som har fået de sydfynske borgere til at gå i aktion. Med læserbreve, kampagner på nettet og andre forsøg på at påvirke politikerne til at bevare havnens særpræg, herunder de historiske pakhuse, selv om der "...muligvis er hurtige penge i at bygge lukkede forstadsboliger ved havnen", som en af de lokale, Mette Marie Hansen, skriver i en kronik i Fyns Amts Avis.

I København er det Palads-

bygningens fremtid, der får den almindelige københavner til at blande sig. For selv om der er delte meninger om udsmykningen med pastelfarverne, så er der følelser for stedet og derfor stærke reaktioner mod kommunens tilsagn om, at ejerne kan rive biografbygningen ned og skabe plads til et nyt byggeprojekt.

"Ofte ser vi, at hvis en kommune melder noget ud om, at man vil rive en historisk bygning ned, så kommer folk virkelig op på mærkerne. Og vi oplever en stigende interesse for netop de her sager," siger Karen Margrethe Olsen, der er formand for Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur.

Karen Margrethe Olsen peger især på den nu ti år gamle kommunalreform som en væ-

Vedligeholderne

► **I denne tid** er der stor opmærksomhed og prestige forbundet med innovation. Men hvor vigtige er nyudviklinger, forandringer og opdateringer i virkeligheden for samfundet? I denne artikelserie sætter Kristeligt Dagblad fokus på de systemer, arbejdsgange og mennesker, som vedligeholder og opretholder verden, så vi stadig kan kende den.

sentlig årsag til den skærpede opmærksomhed i lokalområdet.

"Efter vi har fået de større kommuner, er der mange folk i de mindre byer, der oplever, at politikerne ikke har kendskab til eller veneration for netop deres område. Og den historiske bevidsthed er derfor ikke den første, der ligger for, når der så kommer en investor med penge og nye ideer. Derfor er det mere nærliggende at give tilladelse til at rive ned og bygge nyt," siger hun.

Karen Margrethe Olsen er også selv lokalformand i Præstø, en af de i alt 90 lokale bevaringsforeninger. Her er der stor opbakning blandt købstadens borgere til at bevare byens nedrivningstruede gamle støberihaller, så

man på den måde stadig har fysiske beviser eller eksempler på byens industrihistorie.

"Hvis de fysiske bygninger forsvinder, har historien også lettere ved at forsvinde. Men den er en del af byens og dermed også borgernes identitet og derfor værd at kæmpe for," siger Karen Margrethe Olsen.

Realdania lavede i 2015 en undersøgelse, der viser, at der ikke kun er kulturhistoriske begrundelser for at bevare gamle bygninger og områder, men også økonomiske gevinster.

Af undersøgelsen "Vores fælles skatkammer" fremgår det blandt andet, at bevaringsværdige huse har højere salgspriser, og at områdets øvrige boligpriser også stiger, jo flere bevaringsværdige hu-

se der er. Samtidig modtager byer, der har flere bevaringsværdige bygninger, hvert år flere overnattende turister, og bygningsarven er også på den måde en god forretning, hvad man blandt andet kan se i en by som Ribe.

Men det koster selvfølgelig også at bevare de historiske bygninger og miljøer. Og blandt andet derfor har Kommunernes Landsforening (KL) reageret skarpt på, at regeringen nu har vedtaget en ny lov, der skærer i midlerne til byfornyelse.

Som følge af den nye lov fjerner regeringen 98 millioner kroner i 2018 og 77 millioner i 2019 på den statslige støtte til byfornyelse. Pengene skal i stedet finansiere en ny jobpræmieordning for ledige.

► **Hvis de** fysiske bygninger forsvinder, har historien også lettere ved at forsvinde.

KAREN MARGRETHE OLSEN, FORMAND FOR LANDSFORENINGEN FOR BYGNINGS- OG LANDSKABSKULTUR

"Vi tog meget kraftigt afstand fra det her lovforslag, da det var i høring. Det handler altså om vores kulturhistorie, og nedskæringen rammer også ind i hele udkantsproblematikken," siger Jørn Pedersen (V), formand for KL's teknik- og miljøudvalg og selv borgmester i Kolding.

"I kommunerne arbejder vi løbende med at udpege bevaringsværdige bygninger, og det er netop via byfornyelsesmidlerne, at ejerne så kan sikre vedligehold og restaurering. Midlerne er derfor med

til at sikre byerne mod forfald. Samtidig er det penge, som vi kan bruge i forhold til at sikre byfornyelse i de såkaldte udkantsområder, hvor der må en hjælpende hånd til, når butikkerne lukker, boliger står tomme, og folketallet falder. Så der er på alle måder tale om en lov, der trækker landet i den forkerte retning. Både kulturhistorisk og udviklingsmæssigt," lyder det fra Jørn Pedersen. ■

BAGGRUND SIDE 8